

מרכז זלמן שזר

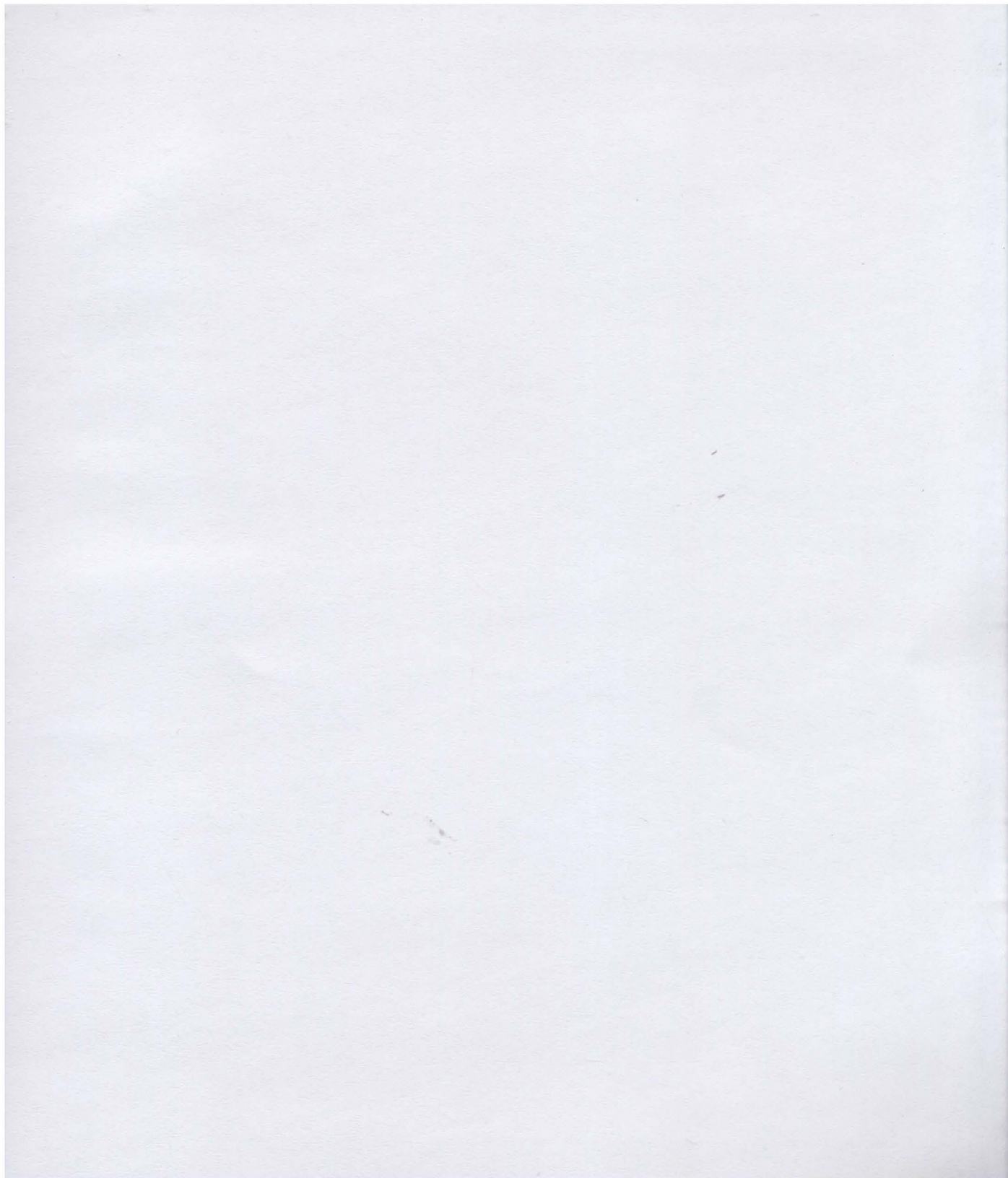
מסע
אל המורשת
היהודית

גיאורגיה

כותאיסי * קולאשי * אוני

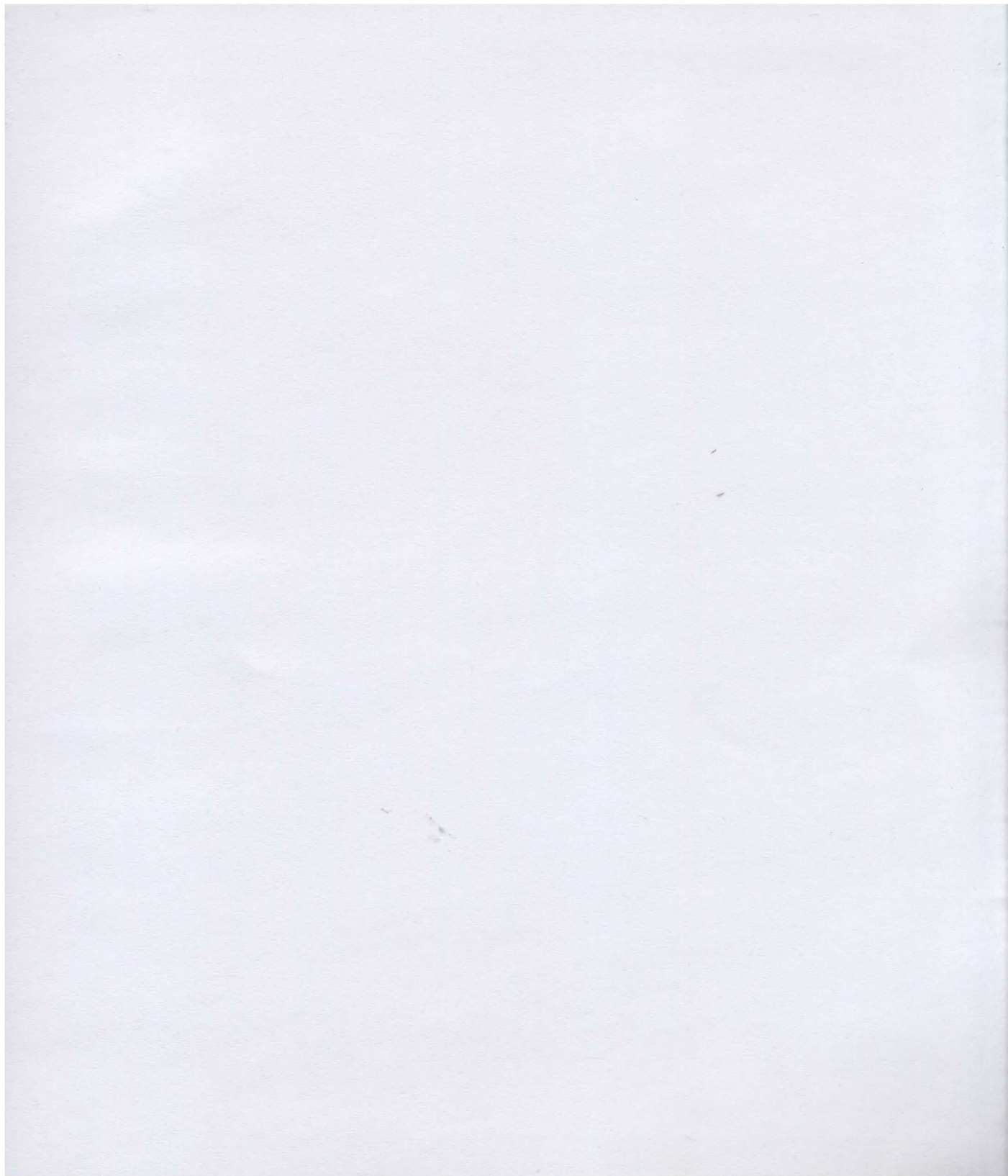
თონის კარის რეკონსტრუქცია

גיאורגיה

מסע אל הקהילה היהודית

עריכה והפקה: דפנה יזרעאל
עריכת תוכן: דוד רפ
עיצוב גרפי וקונספט: ענת וקנין אפלבאום
רכזת מערכת: חנה הולנד
יעוץ אדריכלי: אדר' נאור מימר
צילומים: ליונל דרמון, אייל מלניק, ניב רוזנברג, אבי מטיאס, גל פרנק, איריס פשדצקי,
רז עפרון, נאור מימר
תרגום לאנגלית: חיה גלאי
הגהה: אריאלה שקדי
יעוץ למבוא: יותם יעקובסון
התמונה בעמ' 15 באדיבות דוד ומאיה בן יוסף.
התמונה בעמ' 19 באדיבות מר טאן ילמאז.
מסת"ב 7-273-227-965-978
מספר קטלוגי 185-597

© כל הזכויות שמורות למרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, ירושלים, תשע"א.
אין לצלם, להעתיק, להקליט, לשכפל או להפיץ בכל דרך שהיא ובשום אמצעי, אלקטרוני, אופטי או
מכני, קטעים כלשהם מספר זה, וכן אין לעשות שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בתוכן הספר ללא רשות
מפורשת בכתב ממרכז זלמן שזר.

סדר ועימוד: ענת וקנין אפלבאום
לוחות והדפסה: מפעלי דפוס כתר, ירושלים

גיאורגיה

מסע אל הקהילה היהודית

כותאיסי • קולאשי • אוני

מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל
ירושלים

פרויקט מסע אל המורשת היהודית

פרויקט מסע אל המורשת היהודית של מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל מכשיר ושולח קבוצות של סטודנטים ישראלים, ממגוון תחומים אקדמיים, לתעד את מורשתם ההולכת ונעלמת של קהילות ואתרים יהודיים ברחבי העולם.

באתר האינטרנט של הפרויקט מוצגים סרטונים, צילומים, תרשימים ומאמרים המסכמים את עבודת התייעוד שנערכה בעשרות קהילות יהודיות באירופה ובאסיה. למידע נוסף:

www.jewish-heritage.org.il

מנהלת הפרויקט: חנה הולנד

חברי צוות: אדר' נאור מימר, אדר' רז עפרון, דפנה יזרעאל.

חברי המשלחת: לאה גוטליב, נועה דולברג, טל הופמן, ליונל דרמון, חיים זריהן, אבי מטיאס, אייל מלניק, סיון נבון-שובל, יהודה נעימי, אמילי סגאלו, אייל עברי, מאיה עלאיון, מרים פריז, שירי פריידין, חנן פרץ, איריס פשדצקי, גל פרנק, שרית צדוק, נועה רגב, ניב רוזנברג, נעמה רוזנטל, שיעה רוט, גילי רכס, נדב שמש, אירית שפירא.

שותפים למשלחת: הפקולטה לארכיטקטורה, האוניברסיטה הטכנית של גיאורגיה: אלנה דרג'ניה, לבאן מטיאשווילי, תמר צנאבה, לאשה חקאידזה, מיכאל רוקוה.

**ועם אבי
נאחם חי**

הוצאת האלבום התאפשרה הודות לתרומתם הנדיבה של:

קרן אבי חי, התומכת בפרויקט "מסע אל המורשת" מן היסוד
מר פרדריק פולזן

תודות

יחזקאל חובב / המרכז לאמנות יהודית באוניברסיטה העברית: הגב' אריאלה אמר וד"ר
ולדימיר לוין / אדר' רז עפרון / שיעה רוט / ליונל דרמון / נועה דולברג / יותם יעקובסון / ד"ר
חן ברם / נינו גלונטי / ד"ר רות יעקבי

תודה מיוחדת

לפרופ' שותא בוסתנשווילי, שתיעוד אתרי המורשת היהודית בגיאורגיה הוא מפעל חייו.

מסע
אל המורשת
היהודית

תוכן העניינים

מבוא

9

יהדות גיאורגיה

11

כותאיסי

17

נועה דולברג, טל הופמן, אייל מלניק,
יהודה נעימי, שעה רוט

ציורי הקיר והכתובות
בשלושת בתי הכנסת בכותאיסי
סיון נבון שובל

קולאשי

41

לאה גוטליב, מרים פריז, שירי פריידין,
חנן פרץ, ניב רוזנברג, גילי רכס, נדב שמש

אוני

67

מאיה עלאיוף, ליונל דרמון,
חיים זריהן, אבי מטיאס

נוף באיזור רצ'ה / Typical Racha landscape

נוף באיזור כותאისי / Landscape near Kutaisi